

3 ปัจจัย 4 มาตรการ 5 ขั้นตอนรับมือภัยแล้ง

3 ปัจจัย ก่อให้เกิดความแห้งแล้ง

ความแห้งแล้งทางการเกษตร (Agricultural Drought)

เกิดจากการมีฝนตกน้อย ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาลทำให้ **น้ำไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร** ซึ่งเป็นสาเหตุให้พืชชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตไม่สมบูรณ์ สร้างความเสียหายให้กับเกษตรกร โดยปัจจัยที่ก่อให้เกิดภัยแล้งมีดังนี้

1 สภาพภูมิอากาศ

- ปรากฏการณ์เอลนีโญรุนแรง
- ปริมาณฝนน้อยกว่าปกติ
- อิทธิพลของลมและอุณหภูมิ

2 การเก็บน้ำ

- แหล่งกักเก็บน้ำผิวดิน : ไม่มี/มีแหล่งกักเก็บน้ำไม่เพียงพอ
- ความสามารถในการกักเก็บน้ำของดิน : ดินมีความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำ

3 กิจกรรมของมนุษย์

- การตัดไม้ทำลายป่า
- ความต้องการน้ำเพื่อกิจกรรมต่าง ๆ นอกภาคการเกษตร

จัดทำโดย : กลุ่มวางแผนการจัดการที่ดินในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน <http://irw.101.ldd.go.th>

4 มาตรการ ลดผลกระทบจากความแล้งด้านการเกษตร

1 ส่งเสริมความรู้เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยแล้ง

ส่งเสริม/สร้างการตระหนักรู้ให้กับเกษตรกร ให้สามารถประเมินความเสี่ยงและปรับตัวเพื่อลดความเสี่ยงได้

- ปรับปรุงข้อมูลแผนที่พื้นที่เสี่ยงซ้ำซากให้เป็นปัจจุบัน
- จัดทำแผนที่เตือนภัยแล้งในพื้นที่ทำการเกษตรก่อนฤดูกาลเพาะปลูก
- เฝ้าระวังและแจ้งเตือนความแห้งแล้งด้านการเกษตร

3 การเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุน

ก่อสร้างและพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่เพื่อสำรองน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้งเพาะปลูก

- สร้างแหล่งกักเก็บน้ำไว้บนผิวดินเพื่อสำรองน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง
- เก็บน้ำไว้ในดิน โดยการเพิ่มศักยภาพการอุ้มน้ำ และลดการระเหยของน้ำในดิน

2 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตร

เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูกในฤดูแล้ง ปลูกพืชใช้น้ำน้อย ส่งเสริมกิจกรรมอื่นทดแทนการทำการเพาะปลูก

- การปรับเปลี่ยนพื้นที่การปลูกพืชให้เหมาะสม "Zoning by Agri-map"

4 การฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่เกษตรที่ประสบภัย

- ช่วยเหลือและฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมให้สามารถใช้ประโยชน์ได้เหมือนเดิม โดยการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในพื้นที่

จัดทำโดย : กลุ่มวางแผนการจัดการที่ดินในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน <http://irw.101.ldd.go.th>

5 ขั้นตอน รู้ทัน เข้าใจ เกษตรกรไทยเตรียมรับมือภัยแล้ง

1 ติดตามสถานการณ์ 3 ด้านที่ควรรู้

- เสี่ยงแล้งตรงไหน
- มีน้ำใช้การเท่าไร
- แผนการใช้น้ำเป็นอย่างไร

2 เพิ่มแหล่งกักเก็บน้ำผิวดิน

- กักเก็บน้ำในดิน โดยปรับโครงสร้างดิน ทำให้ดินอุ้มน้ำได้มากขึ้น

3 ตรวจสอบสภาพดินและความเหมาะสมก่อนการเพาะปลูก

"LDD Mobile Application"

4 งดปลูกพืชที่ใช้น้ำมาก

ปลูกพืชใช้น้ำน้อยทดแทน

5 ตมุดินต้นด้วย

ฟางข้าว/เศษหญ้า

ทำร่มเงาเพื่อลดการระเหยของน้ำ

จัดทำโดย : กลุ่มวางแผนการจัดการที่ดินในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน <http://irw.101.ldd.go.th>